

Diakonat stały w Kościele w Polsce

tom 5

Historia – posługa – duchowość

Seria

DIAKONAT STAŁY W KOŚCIELE W POLSCE

- tom 1   Historia – teologia – wyzwania
- tom 2   Powołanie – posługa – duchowość
- tom 3   Powołanie – duchowość – świadectwo
- tom 4   Tradycja – posługa – świadectwo
- tom 5   Historia – posługa – duchowość

Diakonat stały w Kościele w Polsce

tom 5

Historia – posługa – duchowość

pod redakcją
dk. Waldemara Rozyrkowskiego

Pelplin 2023

Recenzent
Ks. prof. dr hab. Dariusz Kotecki

Korekta
Mirosława Buczyńska

Na okładce:
Obraz św. Wawrzyńca z 1819 roku,
parafia w Uniejowie, diecezja wrocławska

© Copyright by dk. Waldemar Rozykowski and authors
Pelplin 2023

ISBN 978-83-8333-065-5

Wydawnictwo „Bernardinum” Sp. z o.o.
ul. Biskupa Dominika 11, 83-130 Pelplin
tel. +48 58 536 17 57, fax +48 58 536 17 26
bernardinum@bernardinum.com.pl
www.bernardinum.com.pl

Skład, druk i oprawa
Drukarnia Wydawnictwa „Bernardinum” Sp. z o.o., Pelplin

Spis treści

Wstęp 9

HISTORIA

O. Bazyli Degórski OSPPE
Diakoni północnej Afryki łacińskiej
w świetle kanonów synodów z IV i V wieku 13

Ks. Rajmund Ponczek
Diakoni Kościoła 29

Łukasz Włodarski
Kult diakonów w diecezji płockiej w świetle wezwań kościołów parafialnych 39

Dk. Waldemar Rozyński
Zapiski bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego podczas rekolekcji
przed przyjęciem subdiakonatu i diakonatu – inspiracją dla diakonów stałych 45

Dk. Marek Czogalik
Błogosławiony ks. Jan Macha – świętość na nieświęte czasy 55

Marek Marczewski, ks. Erwin Mateja, dk. Waldemar Rozyński
O potrzebie pełnego wykształcenia teologicznego diakonów stałych w Polsce 73

POŚŁUGA

- Marek Marczewski
Diakon stały jako przygotowujący wierzących do małżeństwa i rodziny 83
- Marek Marczewski
Diakon stały animatorem i formatorem parafialnych ruchów kościelnych 107
- Marek Marczewski
Diakon stały w parafii 127
- Maciej H. Dąbrowski, akol. Łukasz Wolański
Sacerdotalizacja jako zagrożenie tożsamości diakańskiej 163
- Dk. Bogdan Sadowski
Nie tylko rubryki 187
- Barbara i dk. Andrzej Chołaszczyński
W posłudze małżeństwom i rodzinom 195
- Marcin Czyżowicz
Pośługa diakona w kościołach niekatolickich 199
- Kornelia Czogalik
Niezauważane w szkolnych lekturach.
Kilka pomysłów do wykorzystania przez diakonów 207

DUCHOWOŚĆ

- Bp Rudolf Pierskała
Czuwajcie na Eucharystii 217
- Dk. Jan Ogrodzki
O duchowości diakona słów kilka 221

Dk. Jan Ogrodzki	
Diakon – umiłowany syn	233
Dk. Krzysztof Łaszuk	
Diakon to tragarz	237
Dk. Cezary Uszyński	
Wdzięczny za dar powołania	241

Wstęp

Od 15 lat w Kościele katolickim w Polsce są obecni diakoni stali. W ostatnich latach ich liczba systematycznie wzrasta, obecnie w 15 archidiecezjach i diecezjach posługuje ich już blisko stu. Oznacza to, że diakonów stałych możemy coraz częściej spotkać w naszych diecezjach, parafiach oraz mniejszych grupach i wspólnotach religijnych. Rozwój diakonatu stałego zasługuje tym bardziej na odnotowanie, że w ostatnich latach często używamy w odniesieniu do Kościoła słowa „kryzys”.

W *Dyrektorium o posłudze i życiu diakonów stałych* czytamy, że: „Posługa diakańska została ujęta przez Sobór Watykański II w potrójnym wymiarze «diakonii liturgii, słowa i miłości». W ten sposób wyraża się udział diakona w jedynym i zarazem potrójnym *munus* Chrystusa w święceniu sakramentalnym”.

Odwołując się do powyższego zapisu, możemy stwierdzić, że diakonów stałych spotykamy coraz częściej w naszym kraju w posłudze: liturgii, słowa i miłości. Chociaż ich posługa będzie zapewne warunkowana różnymi potrzebami w konkretnych wspólnotach, to zawsze należy mieć na uwadze to, że z założenia może być ona bardzo rozległa.

Niniejsza praca jest kontynuacją opublikowanych już czterech tomów monografii zbiorowych zatytułowanych *Diakonat stały w Kościele w Polsce*. Pozycje te ukazały się w Wydawnictwie Bernardinum w Pelplinie w latach 2019–2022¹. Temat diakonatu stałego staje się w naszym kraju coraz

¹ *Diakonat stały w Kościele w Polsce*, [t. 1], *Historia – teologia – wyzwania*, red. W. Rozynekowski, Pelplin 2019, ss. 304; *Diakonat stały w Kościele w Polsce*, t. 2, *Powołanie – posługa – duchowość*, red. W. Rozynekowski, Pelplin 2020, ss. 242; *Diakonat stały w Kościele*

bardziej zauważalny, a w związku z tym rośnie zainteresowanie tekstami poświęconymi temu powołaniu.

W prezentowanym tomie artykuły pogrupowano zasadniczo wokół trzech zagadnień: historii, posługi oraz duchowości. Odwołujemy się więc zarówno do historii, jak i terażniejszości, a także w pewnym stopniu do przyszłości, obecności powołania diakona stałego w Kościele w Polsce. Choć dysponujemy już znaczną liczbą publikacji poświęconych diakonowi stałemu, to cały czas jest ogromna potrzeba odczytywania tego powołania, i to może nawet większa niż nam się wydaje.

Dziękuję wszystkim autorom za podjęty trud przygotowania tekstów. Zainteresowanych zachęcam do lektury książki. Zapraszam także do współtworzenia podjętej serii *Diakonat stały w Kościele w Polsce*. Łamy wspomnianej serii są otwarte do publikowania zarówno przez samych diakonów stałych, jak i tych wszystkich, którym bliskie jest powołanie do diakonatu stałego.

Dk. prof. Waldemar Rozykowski

---

w Polsce, t. 3, *Powołanie – duchowość – świadectwo*, red. W. Rozykowski, Pelplin 2021, ss. 344; *Diakonat stały w Kościele w Polsce*, t. 4, *Tradycja – posługa – świadectwo*, red. W. Rozykowski, Pelplin 2022, ss. 374.